

Poziv sa Otvorenog Balkana, otvorenih gradova, otvorenog srca i želje za druženjem, uputio je Vlado Markanović, izvršni direktor Dunavskog biznis foruma, na početku panela: „Turizam i kultura, mostovi koji unapređuju saradnju i oplemenjuju ljudе“, održanog na Svetski Dan turizma, 27. septembra, u okviru XII konferencije Dunavski biznis forum, u „Fruškim termama“, Banja Vrdnik. Na skupu se govorilo o značajnim i aktuelnim temama, poput Teslinih tehnologija, cirkularnih ekonomija, obrazovanju, medijima, a tu se našao i turizam, pokazavši se jednom od centralnih oblasti koja artikuliše sve afirmativno u jednom društvu.

Tešnja saradnja na relaciji turizam - kultura

Moderator panela „Turizam i kultura, mostovi koji unapređuju saradnju i oplemenjuju ljudе“ dr Nataša Pavlović, direktor Turističke organizacije Vojvodine, govorila je o potrebi povezivanja i unapređenju na relaciji turizam - kultura, u smislu pozitivnog ekonomskog proizvoda, imajući u vidu novi jezik, nove tehnologije i alate u skladu sa potrebama nove generacije.

- Turizam danas traži doživljaj, a bez onih koji se bave kulturom, nema potrebnog, očekivanog doživljaja. Pred turističkim poslenicima su brojni izazovi na prilagođavanju zahtevima savremenog turističkog tržišta - istakla je, između ostalog, dr Pavlović.

Primere dobre prakse uvezanosti kulture i turističke ponude, dala je Urška Dolinar, predsednica ISKRIVE, Ljubljana, jedna od učesnica panela, koja se putem ZOOM-a obratila prisutnima. Bilo je reči o basenu Mura-Dravsko-Dunavskom prvom rezervatu biosfere koji je povezao pet zemlja, a UNESCO proglašio zaštićenim područjem - Evropskim Amazonom, u cilju saradnje u upravljanju regionom i stvaranje modela održivog razvoja u zaštićenom području. U januaru je startovao zajednički projekat ISKRIVE i TOV - Smarter Amazon of Europe (u trajanju od dve i po godine), na uspostavljanju međunarodnih ekosistema malih i srednjih preduzeća na ovom području. Smisao ovog projekta je uspostavljanje socijalnih, digitalnih i ekoloških inovacija koje podrazumevaju izgradnju potrebnih kapaciteta i digitalnu transformaciju.

Gošća iz Vukovara, Rujana Bušić Srpak, direktor Turističke zajednice Vukovarsko-srijemske Županije, govorila je o još jednom zajedničkom projektu prekogranične saradnje ove Turističke zajednice i Turističke organizacije Vojvodine - „Virtuelni i kulturni turizam“ (ViCTour), zasnovan na turističkoj promociji, poboljšanju kapaciteta pružalaca turističkih usluga i povećanju vidljivosti turističke ponude sa pozicija kulture. Okarakterisala ga je kao projekat koji unapređuje razvoj i povezuje ljudе, koji je uticao na razvoj kontinentalnog turizma, dugo u zapećku priobalnog. Osim kulturnim manifestacijama, koje i danas imaju svoju priču, turističkoj ponudi pridodati su sačuvani resursi ondašnje tradicije i na autentičan način prezentovani savremenom turističkom tržištu. U tom smislu instalirani su hologrami istaknutih stanovnika ove Županije i u

savremenoj produkciji prijemčivoj novoj generaciji turista.

Primeri dobre prakse

Marina Balaban, zamenica predsednika opštine Bač, prisutne je upoznala sa Nominacijom za upis ovog mesta na UNESCO listu, u kategoriji - Kulturni predeo Bač, i predatom Centru za svetsko nasleđe UNESCO u Parizu, prvim korakom u postupku koji će trajati u narednih godinu i po dana.

- Bač će i zvanično postati prvi „kulturni predeo“ u Srbiji i regionu, koji baštini značajne lokalitete i prati život različitih zajednica u trajanju dužem od osam milenijuma. Svaki upis na neku od UNESCO listu je prestižan i donosi poseban ugled zemlji u svetskim razmerama, a za Bač novu razvojnu šansu uz obavezu i brigu o kulturnom i prirodnom diverzitetu i ekološkim principima - rekla je gospođa Balaban.

Vladimir Adžić, direktor marketinga hotela „Aquastar Danube“, Kladovo, fokus svog obraćanja usmerio je na reku.

- Krstarenje Dunavom pruža mnoštvo atrakcija i različitih slika. Putovanje kroz predele i vreme startuje podno Kalemeđdانا, prolazi pored Smederevske, Ramske i Golubačke tvrđave, Nacionalnim parkom i Đerdapskom klisurom, do Lepenskog vira, HE Đerdap, Trajanove table i dr. U Kladovu i okolini nazali se veliki broj prirodnih i istorijskih lokaliteta: tri vidljiva stuba Trajanovog mosta sa srpske strane, tri prerasta u kanjonu reke Vratne. Turizam može biti značajan za jednu sredinu ako istakne njene specifične i jedinstvene vrednosti. Od 2019. imamo brod za 78 ljudi. Te godine na krstarenju smo imali 11.000 turista od čega 70% stranih, a u toku je gradnja novog broda - izvestio je Adžić. Jedan od onih koji je trasirao puteve kulture kroz bogato iskustvo u organizaciji kulturnih događaja, je Aleksandar Peković, upravnik Zadužbine Ilike M. Kolarca, koji su po njegovom mišljenju presudni u predstavljanju jedne zemlje inostranoj publici. Godine 2019. organizovao je nastup Simfonijskog orkestra RTS-a na prestižnom Prolećnom festivalu u Šangaju. Upriličena su dva koncerta, na pravom je izведен program u kojem su, pored svetskih, predstavljeni i srpski autori, drugi je bio posvećen kineskoj muzici, u izvođenju naših muzičara.

- Bio je to most, tačka spajanja dve kulture. A onda veliki tajac i za turizam i kulturu, iz kojeg smo izašli pametniji i jači, posle kojeg smo morali da uspostavljamo nove paradigme. Uspeo sam da u to vreme dovedem u Srbiju Elinu Garanča, dva meseca kasnije i Plasida Dominga, ove godine pijanistkinju Martu Argerič, čiji dolazak se kvalifikuje „muzičkim i kulturnim događajem godine“. Ovi velikani svetske muzičke scene prenose glas o jednoj zemlji i svom doživljaju prilikom svog boravka najuticajnijim umetnicima, priateljima, kulturnim radnicima, da tamo vredi ići. Zato je kultura najbolji ambasador jedne zemlje - objasnio je gospodin Peković.

Povezanost kulture, turizma sa sloganom kandidature Novog Sada za Evropsku prestonicu kulture (2013) „Za nove mostove“, objasnio je Nemanja Milenković, direktor fondacije „Novi Sad 2021 - Evropska prestonica kulture“:

- Najvažnija je priča. Ali kakva? Slogan „4 new bridges“ simbolizuje Novi Sad kroz čitavu njegovu istoriju. Pored funkcije povezivanja, najbitniji nam je bio prvi utisak stranaca - Novi Sad kao grad srušenih mostova. I od toga smo počeli da gradimo afirmativnu priču, koja odgovara istini. U Briselu kao kandidati za Evropsku prestonicu kulture plasirali smo priču o najmanjem gradu na toku Dunava sa najvećim brojem mostova - ukupno 11 (osam ispod Dunava i tri iznad), pokazujući koliko je bogata njegova istorija. Tehnologija, tehnika jesu važne, ali nisu ključne. Nema dobrog filma bez dobrog scenarija. Kultura mora da neguje staru, ali i okreće novoj publici, stvara uslove da bude važna ne samo za građane grada već i njegove posetiоce. Jedinstvenost, autentičnost i način na koji pričate, svesni činjenice da ne treba da radite zbog

sebe, već da rešavate ključne stvari.

Panelu je prisustvovao Žikica Nestorović, državni sekretar Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija i ispratio panel diskusije koleginica iz turističkih organizacija iz Vršca, Bačke Palanke, Zrenjanina i dr.

